

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA**

1. Wymagania edukacyjne obejmują ocenę wiadomości, umiejętności i postawy uczniów.
2. Ocenianiu podlegać będą:
 - odpowiedzi ustne - przy odpowiedzi ustnej obowiązuje zgodność materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu,
 - sprawdziany pisemne - zapowiadane tydzień wcześniej, mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą. Uczeń nieobecny na sprawdzianie pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny. W przypadku dłuższej nieobecności usprawiedliwionej termin pisania sprawdzianu ustala z nauczycielem (ale nie później niż dwa tygodnie po powrocie do szkoły),
 - kartkówki – zapowiedziane lub niezapowiedziane formy odpowiedzi pisemnej obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji,
 - prace domowe
 - praca na lekcji - uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy. Uczeń może otrzymywać minusy na lekcji - trzy minusy to ocena niedostateczna. Każdy następny minus to ocena niedostateczna. Ocena z pracy na lekcji obejmuje ćwiczenia praktyczne wykonywane podczas zajęć, aktywność oraz pracę w grupie,
 - w trakcie jednego semestru uczeń może dwa razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, ale fakt ten należy zgłosić nauczycielowi przed lekcją. Przygotowanie do lekcji obejmuje przygotowanie do odpowiedzi ustnej oraz odrobioną pracę domową. Brak zadania domowego musi być uzupełniony do następnej lekcji. Nieprzygotowanie nie obejmuje zapowiedzianych powtórzeń, sprawdzianów i kartkówek. Jeśli uczeń nie zgłosi braku zadania domowego a fakt ten zostanie wykryty przez nauczyciela uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - udział w konkursach,
3. W przypadku sprawdzianów i kartkówek uczeń otrzymuje punkty za poszczególne zadania. Przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:
 - a) Ocena dopuszczająca - minimum 30% punktów,
 - b) Ocena dostateczna - minimum 51 % punktów,
 - c) Ocena dobra - minimum 75% punktów,
 - d) Ocena bardzo dobra - minimum 90% punktów,
4. Uczeń ma prawo (w ciągu dwóch tygodni) do poprawienia każdej oceny formie i w terminie ustalonym przez nauczyciela. W dzienniku obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli mu pomocy.
5. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane do końca sierpnia danego roku szkolnego.
6. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są informowani o wymaganiach edukacyjnych. Wymagania na poszczególne oceny są wywieszane na tablicy w klasie, dostępne są również w bibliotece szkolnej.

7. W ocenianiu i klasyfikowaniu stosuje się średnią ważoną z uwzględnieniem wag ocen częściowych według kryteriów obowiązujących w szkole:

Wskaźniki osiągnięć uczniów	„Waga”
Sprawdziany, testy	5
Odpowiedzi ustne/powtórzenie	3/4
Kartkówki	4
Prace domowe	2
Aktywność, praca na lekcji	2
Ćwiczenia praktyczne	3
Projekt	4
Konkurs pozaszkolny	6

8. Plusy i minusy przy ocenach przeliczane są w następujący sposób: 4+ to 4,25 a 3- to 2,75.

9. Ocena semestralna jest średnią ważoną wszystkich ocen częściowych z całego semestru, ocena końcoworoczna wyliczana jest jako średnia ważona wszystkich ocen częściowych z całego roku szkolnego.

- a) Ocena cel -średnia od 5,21
- b) Ocena bdb - średnia od 4,51
- c) Ocena db -średnia od 3,51
- d) Ocena dst- średnia od 2,51
- e) Ocena dop - średnia od 1.60
- f) Ocena nast. - średnia do 1,59

Ocenę klasyfikacyjną(**OK**.) obliczamy według wzoru:

$$OK = \frac{\text{suma iloczynów (suma stopni x „waga” wskaźnika)}}{\text{suma iloczynów (liczba stopni we wskaźniku x „waga” wskaźnika)}}$$

10. W przypadku kiedy uczeń brał udział w akcjach za rzecz bezpieczeństwa, zajął znaczące miejsce w konkursach lub turniejach związanych z tematyką przedmiotu może otrzymać celującą ocenę końcoworoczną bez wymaganej średniej ważonej.

11. O postępach ucznia z danego przedmiotu rodzice są powiadamiani poprzez dziennik internetowy, na wywiadówkach oraz na konsultacjach nauczycielskich.
12. Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywaną ocenę klasyfikacyjną semestralną/roczną z biologii spełniając łącznie następujące warunki:
 - frekwencja ucznia chcącego poprawić ocenę nie może być niższa niż 90% (za wyjątkiem długotrwałej choroby),
 - poprawiając wyznaczone przez nauczyciela oceny cząstkowe,
 - wykonując dodatkowe zadanie na wskazany przez nauczyciela temat dotyczący treści przedmiotowych w danej klasie lub zaliczając test/sprawdzian z całego półrocza lub całego roku szkolnego (o wyborze decyduje nauczyciel).

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
ROZDZIAŁ 1 i II Bezpieczeństwo państwa. Postępowanie w sytuacji zagrożeń				

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje alarmów oraz podaje przykłady środków alarmowych - wymienia negatywne skutki nieuzasadnionego wszczęcia alarmu pożarowego - wymienia zagrożenia dla jednostek oraz grup społecznych - wyjaśnia znaczenie terminów „sytuacja kryzysowa” oraz jej przyczyny - wymienia zadania obrony cywilnej • wymienia najczęstsze przyczyny pożarów • omawia przyczyny powodzi w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminu „wypadek”, „katastrofa” • omawia przyczyny wypadków oraz katastrof komunikacyjnych i technicznych • wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja” • charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował treści na ocenę dopuszczającą - rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych - wyjaśnia, jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu - omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu - charakteryzuje najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki i grup społecznych - identyfikuje znak rozpoznawczy OC - omawia cele i zadania obrony cywilnej - wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole) • opisuje drogę ewakuacji w szkole • uzasadnia potrzebę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował treści na ocenę dostateczną - wyjaśnia, czemu służy system wykrywania skażeń i alarmowania - wyjaśnia, na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania - omawia sposoby przeciwdziałania panice - wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące działanie obrony cywilnej na świecie - wymienia podstawy prawne działania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej • wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy • identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej • wyjaśnia, jak należy się zachować w przypadku dostrzeżenia pożaru • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował treści na ocenę dobrą - zachowuje się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole - uzasadnia konieczność istnienia zorganizowanej ochrony ludności - podaje nazwę centralnego organu państwa odpowiedzialnego za obronę cywilną; wymienia terenowe organy obrony cywilnej - wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym • wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią • wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia • wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku • omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof (komunikacyjnych, innych) • wymienia zadania organów państwa w zakresie ochrony 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach. - ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach.
--	---	--	--	---

ROZDZIAŁ 4. PIERWSZA POMOC I RESUSCYTACJA

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy • uzasadnia znaczenie pierwszej pomocy • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej oraz wie kiedy nie można tego robić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC) • wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się apteczką pierwszej pomocy • wyjaśnia, czym jest zaślabnięcie, i omawia zasady postępowania w przypadku zaślabnięcia • wyjaśnia czym jest łańcuch przeżycia • wie jak pomóc osobie, która zadławiła się <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej - wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadki -omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika • wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa • wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej • omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy • wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie • wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej jako objawu stanu zagrożenia życia • wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak działa w Polsce system ratowniczy • rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech (na manekinie) • wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować • wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej • bezbłędnie i samodzielnie wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) <p>Omawia przeznaczenie AED oraz wie gdzie takie urządzenia powinny się znajdować</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach.</p>
---	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne przyczyny złamań, zwichnięć i skręceń • wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom • wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy • omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny utonięć • typowe objawy i najczęstsze okoliczności zatruc • wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych • udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa • wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: <ul style="list-style-type: none"> - pokarmowych - lekami - gazami - środkami chemicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki • wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: - w wychłodzeniu - w odmrożeniu • wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna • omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki • wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar cieplny” • wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń • wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym • uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy uszkodzonym w wypadkach 	<ul style="list-style-type: none"> • udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia • udziela pomocy przy urazach kończyn • demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej • udziela pomocy osobie uszkodzonej na skutek oparzenia termicznego • udziela pomocy osobie uszkodzonej na skutek oparzenia chemicznego: skóry, przełyku i przewodu pokarmowego, oczu • wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru • wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym • wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu 	<p>- ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach.</p>
--	---	--	--	---

ROZDZIAŁ 5. OCHRONA PRZED SKAŻENIAMI

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytanie na czym polega zagrożenie nadmiernym promieniowaniem • wyjaśnia znaczenie terminów „promieniotwórczość”, „skażenie”, „zakażenie” • wymienia możliwe źródła skażenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia reakcje organizmów żywych na napromieniowanie (choroba popromienna) • wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami • charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań - wyjaśnia znaczenie terminów „odkazywanie”, „dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja”, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej • omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę • podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości • uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne • omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi • planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas • podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji - wyjaśnia na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach.
---	---	--	---	---

ROZDZIAŁ 6. ZAGROŻENIA CHEMICZNE

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia postępowanie po uwolnieniu się substancji chemicznej • rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca • samopomoc (jak sobie radzić bez pomocy z zewnątrz) i samoewakuacja (doraźna - spontaniczna) • wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport • podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi • uzasadnić rozmieszczenie tablic i znaków bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i nauki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę celującą może otrzymać uczeń, który opanował treść na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania. Uczeń potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach i różnego rodzaju akcjach.
---	--	---	--	---